

Het Meedoenarrangement

Armoede mag niemand
uitsluiten

1. Inleiding

Niemand mag door armoede buiten de boot vallen of sociaal uitgesloten worden. Inwoners moeten zich kunnen ontplooiën, hun eigen mogelijkheden ontdekken en ontwikkelen en volop mee kunnen doen aan de samenleving.

Met een inkomen op het sociaal minimum is er vrijwel geen financiële ruimte om volwaardig mee te kunnen doen. Daarom willen wij inwoners met een laag inkomen ondersteunen vanuit het Meedoenarrangement. U heeft bij de behandeling van het beleidsplan armoedebestrijding unaniem besloten dat vanaf 2015 het Meedoenarrangement de huidige Meedoenregeling vervangt. U heeft ook besloten dat de huidige doelgroep uitgebreid moet worden naar inwoners met een inkomen tot maximaal 130 % van de bijstandsnorm. En u heeft gevraagd om een haalbaarheidsonderzoek naar een stadspas om het meedoen “te regelen”.

De uitkomst van het haalbaarheidsonderzoek is dat we het meedoen aan de samenleving niet gaan regelen met een stadspas. Over de uitkomst bent u geïnformeerd met een raadsmededeling. In deze notitie is het alternatief verder uitgewerkt; Het Meedoenarrangement. Een arrangement met een gevarieerd aanbod en gelimiteerd budget dat is afgestemd op de behoefte van de doelgroep.

Het Meedoenarrangement is een vorm van ondersteuning die vanuit het beleid voor armoedebestrijding wordt aangeboden. Maar het arrangement is bij uitstek een integraal instrument; Het ondersteunt de beleidsdoelstellingen vanuit meerdere beleidsvelden binnen het sociaal domein, zoals Wmo, sport, cultuur, volksgezondheid en jeugd.

Het Meedoenarrangement heeft een duidelijke preventieve werking; Uit onderzoek blijkt bijvoorbeeld dat de kans op het krijgen van hart- en vaatziekten, diabetes, osteoporose en kanker toeneemt, wanneer er geen sprake is van lichamelijke activiteit van jongs af aan. Een ander voorbeeld is dat het hebben van voldoende contacten en het gevoel hebben ‘ergens bij te horen’ zorgt dat je beter in je ‘vel’ zit.

Kinderen in arme gezinnen hebben een slechtere start en hun kansen voor de lange termijn worden bedreigd. Ze lopen een groter risico om ook als volwassene arm en sociaal uitgesloten te zijn met alle gevolgen van dien. Kinderen krijgen in ons totale beleid extra aandacht en vanzelfsprekend ook in het Meedoenarrangement. Zij zijn de volwassenen van de toekomst.

In deze notitie komt het volgende aan bod:

- Waar komen we vandaan?
- De integrale en preventieve werking van het Meedoenarrangement
- Het Meedoenarrangement
- De werking van het Meedoenarrangement
- Financiële gevolgen
- Evaluatie
- Communicatie

2. Waar komen we vandaan?

In 2014 is de Meedoenregeling de regeling die inwoners met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm tegemoet komt in de kosten van het meedoen. De Meedoenregeling kent een vergoeding voor:

Deelname aan sportieve en culturele activiteiten	€ 127,-
Tegemoetkoming voor schoolgaande kinderen	€ 125,-
Telefoonkosten voor ouderen (65+)	€ 100,-

Maar de Meedoenregeling werkt onvoldoende bleek uit ons onderzoek Armoede in zicht;

- 45 % van de kinderen is geen lid van een (sport)vereniging.
- 65 % van de volwassenen is geen lid van een (sport)vereniging
- 80 % van de ondervraagden kan niet meedoen aan activiteiten met familie en vrienden
Geldgebrek is voor de meeste ondervraagden de reden om niet mee te doen
- De behoefte om mee te doen is breder (en duurder) dan waarin de bijdrage vanuit de Meedoenregeling kan voorzien.
- De Meedoenregeling vaak wordt besteed aan andere dingen dan waarvoor het is bedoeld.

Daarom hebben wij u met het beleidsplan armoedebestrijding voorgesteld de ondersteuning aan inwoners met een laag inkomen anders te regelen; Met het Meedoenarrangement;

3. De integrale (en preventieve) werking van het Meedoenarrangement

De basis voor het Meedoenarrangement komt voort uit onze visie op tal van beleidsvelden. Ter illustratie:

Armoede: Niemand mag door armoede buiten de boot vallen of sociaal uitgesloten worden. Inwoners moeten zich kunnen ontplooiën, hun eigen mogelijkheden ontdekken en ontwikkelen en volop mee kunnen doen aan de samenleving.

Wmo: Wij zorgen voor een goed woon- en leefklimaat in een samenleving die voor alle groepen toegankelijk is en waarin iedereen kan participeren.

Sport: Sport en bewegen draagt positief bij aan de gezondheid van mensen. Het heeft een belangrijke preventieve functie. Het hebben van voldoende contacten en het gevoel hebben 'ergens bij te horen' zorgt dat je beter in je vel zit.

Jeugd: Wij willen voorkomen dat problemen bij de jeugd ontstaan of groter worden. Daarbij is vooral aandacht voor: zorg, wonen en inkomen, sociaal gedrag/omgeving, werken en leren en vrije tijd.

Cultuur: Cultuur draagt bij aan de emancipatie, versterkt de eigenwaarde, bevordert de tolerantie. Cultuur brengt mensen in contact met anderen en maakt dat mensen zich deel van de samenleving voelen.

4. De basis voor het Meedoenarrangement

In het beleidsplan armoedebestrijding is een aantal uitgangspunten benoemd die de basis vormen voor het Meedoenarrangement:

- Het Meedoenarrangement is zoveel als mogelijk afgestemd op de behoefte van de persoon of het gezin.
- We vergoeden niet meer in geld, zodat het arrangement ook daadwerkelijk wordt gebruikt waarvoor het bedoeld is.
- We gaan samenwerken met het Jeugdsportfonds en het Jeugdcultuurfonds.
- We gaan op zoek naar derden die de doelstelling van het Meedoenarrangement onderschrijven en willen bijdragen.
- De doelgroep wordt uitgebreid naar inwoners met een inkomen tot maximaal 130% van de bijstandsnorm.
- De deelnamegraad moet omhoog ten opzichte van het gebruik van de “oude” Meedoenregeling.

Deze uitgangspunten hebben een verdere uitwerking gekregen in het Meedoenarrangement.

5. Het Meedoenarrangement

Wat is het Meedoenarrangement? Het is een arrangement met tal van activiteiten die bijdragen aan het meedoen aan de samenleving. De inhoud van het arrangement is vastgesteld met de uitkomsten van het stadsgesprek met ruim 50 inwoners uit de doelgroep van verschillende leeftijdscategorieën.

Wij hebben de activiteiten in het arrangement verdeeld in de onderdelen:

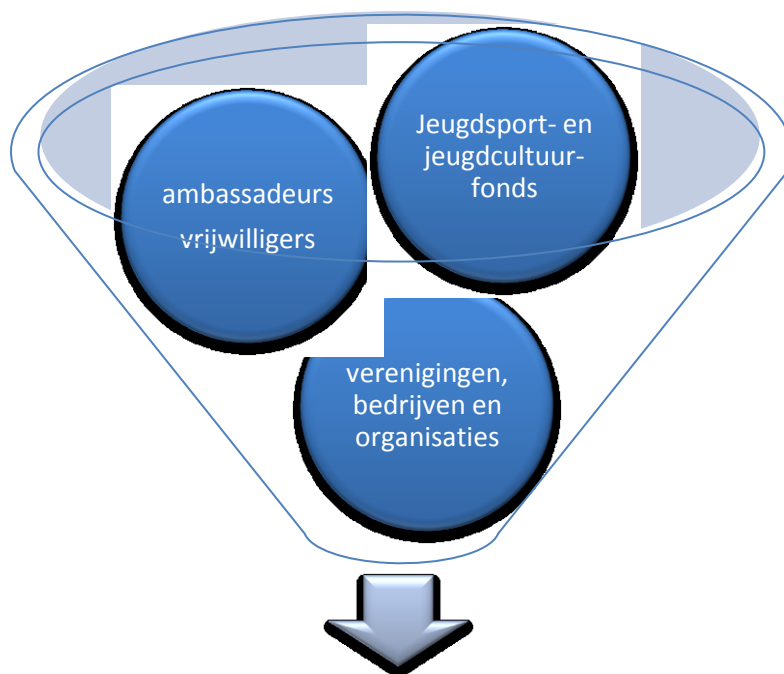
- Sport en cultuur (bijvoorbeeld zwemles of bezoek aan een theater)
- Educatie (bijvoorbeeld schoolmateriaal en een workshop gezond koken)
- Welbevinden (bijvoorbeeld een dagje uit)

Vanaf 2015 staat er een goed aanbod aan activiteiten. Het aanbod gieten we niet in beton, het groeit mee met de behoefte van de deelnemers en de bereidheid van organisaties om bij te dragen. Door met het arrangement te starten en te werken blijkt of het aanbod voldoende is of uitgebreid moet worden.

Enkele kenmerken van het arrangement:

- ✓ Gevarieerd en uitgebreid aanbod
- ✓ Cafetariamodel (inwoners stellen zelf het arrangement vast)
- ✓ Laagdrempelig beschikbaar
- ✓ Eenvoudig en online te regelen
- ✓ Het gehele jaar door aan te vragen en in te zetten
- ✓ Voor en door doelgroep
- ✓ Biedt veel partijen de ruimte voor maatschappelijke betrokkenheid
- ✓ Kinderen hebben een streepje voor

Een mix van deelnemers vormt het arrangement:

Meedoenarrangement

Verenigingen, bedrijven en organisaties

Wij gaan de boer op met onze doelstelling en doen een beroep op de maatschappelijke betrokkenheid van derden. Derden kunnen bijdragen aan het arrangement. Bijvoorbeeld door het geven van geld, het geven van kortingen op hun producten of het beschikbaar stellen van gratis diensten. Wanneer we subsidie verstrekken, kijken we vanuit het Meedoenarrangement ook wat zij terug kunnen doen.

Vrijwilligers en ambassadeurs

De doelgroep krijgt zelf een grote rol in het arrangement. Zij zijn mede de uitvoerders van het arrangement; Vrijwilligers voeren allerlei activiteiten uit voor het arrangement. Bijvoorbeeld door het arrangement uit te leggen aan de inwoners en inwoners te helpen bij het aanvragen van het arrangement. Zij hebben ook een klankbordfunctie voor de werking van het arrangement. De klankbordfunctie is nader beschreven bij de evaluatie.

Ambassadeurs zijn de “uitdragers” van het arrangement. Zij gaan in gesprek met deelnemende partijen die een bijdrage kunnen leveren aan het arrangement en bespreken de verschillende mogelijkheden. Ambassadeurs kunnen vrijwilligers zijn, inwoners uit de doelgroep en bestuurders. De ambassadeurs en vrijwilligers worden ondersteund door een professional vanuit het Zorgplein.

Jeugdcultuur- en Jeugdsportfonds

Deze fondsen zijn een belangrijke partner voor ons om onze doelstelling te bereiken. Zij hebben vanuit het arrangement een rol om de sportieve en culturele deelname voor kinderen in de leeftijd van 4 tot 18 jaar te regelen met de vereniging. Vanuit hun landelijke ervaringen ondersteunen zij ons met de fondsenwerving en de te maken afspraken met verenigingen en culturele organisaties.

6. De werking van het Meedoenarrangement

Inwoners kunnen zelf hun arrangement vaststellen. Dat doen we op een laagdrempelige en eenvoudige manier; Met een internetsite die wij daarvoor inrichten. Wanneer de inwoner geen computer heeft of niet weet hoe het werkt, wordt hij geholpen door een vrijwilliger. Dat kan in het wijkcentrum, of bij de inwoner thuis.

Komt een inwoner in aanmerking voor het Meedoenarrangement, dan kan de inwoner zijn arrangement vaststellen door een keuze te maken uit de verschillende activiteiten binnen het aanbod. Bij elke keuze wordt het budget bijgewerkt. Het budget hoeft niet in één keer op. Inwoners hebben ook de mogelijkheid om eerst een gedeelte in te zetten en bijvoorbeeld een half jaar later het restant van het budget te gebruiken.

De aanbieder van de activiteit krijgt een email en zal de verdere afhandeling (aanmelden bij de vereniging, toesturen van toegangskaarten, inschrijven op een cursus) afwickelen met de inwoner. Er vindt geen financiële transactie plaats tussen de inwoner en de 'leverancier'.

Vanuit de internetsite krijgt de gemeente eenmaal per maand (automatisch) een factuur van de aanbieders van activiteiten. De kosten worden (na controle) door de gemeente uit het Meedoenarrangement betaald. De internetsite levert ook 'managementinformatie' op; Hoeveel aanmeldingen leiden tot een toekenning, wat is de deelnamegraad, hoe gaat het met het budget, waar wordt vaak gebruik van gemaakt, of waarvan juist niet? Met deze informatie kunnen we vroegtijdig signalen opvangen en waar nodig bijsturen. De informatie maakt onderdeel uit van het gesprek met de klankbordgroep.

Buurtcoaches krijgen samen met de vrijwilligers bij kinderen een rol om te informeren hoe de deelname aan sportieve en culturele activiteiten verloopt. Hebben ze het naar hun zin en gaan ze elke keer naar de club, zijn voorbeeldvragen die worden gesteld. Die vragen worden gesteld om te checken of het kind daadwerkelijk en voor langere tijd deelneemt. Dit vinden wij belangrijk om te weten en het Jeugdsport- en het Jeugdcultuurfonds stelt deze verplichting in de samenwerking.

7. Financiën

Het Meedoenarrangement is een behoorlijke uitbreiding ten opzichte van de mogelijkheden van de Meedoenregeling. Onze verwachting is dat met dit arrangement veel meer inwoners deel gaan nemen aan de samenleving. Dat is ook één van de opdrachten die u ons heeft meegegeven.

Wij hebben de hoogte van de budgetten vastgesteld op € 450,- voor kinderen en op € 250,- voor volwassenen. Dit is het bedrag wat de doelgroep volgens het onderzoek Armoede in zicht echt nodig heeft om volwaardig mee te doen.

Financiële dekking voor het arrangement

In het beleidsplan armoedebestrijding hebben we voorgesteld dekking voor het arrangement te vinden in het huidige budget voor de Meedoenregeling en bijdragen van andere partijen. Hieronder hebben we de verwachting opgenomen in een overzicht:

Het huidige budget van de Meedoenregeling	€ 340.000
Fondsenwerving; We gaan actief op zoek naar partijen die bij willen dragen met geld.	€ 60.000
Maatschappelijke betrokkenheid van verschillende partijen; Niet iedere partij kan of wil financieel bijdragen. Misschien kunnen ze wel op een andere manier bijdragen. Bijvoorbeeld door voor een aantal deelnemers de activiteiten niet in rekening te brengen. Met partijen die van ons subsidie krijgen gaan we in gesprek en bespreken we hun bijdrage aan het arrangement om het meedoen van kinderen te bevorderen. Een voorbeeld is zwembad Rozengarde, zij kunnen korting geven op de zwemlessen	€ 150.000
Totaal	€ 550.000

Uitbreiding van de doelgroep

U heeft gevraagd de doelgroep uit te breiden naar inwoners met een inkomen tot maximaal 130% van de bijstandsnorm. Wij hebben de financiële gevolgen doorgerekend voor de doelgroepen 110%, 120% en 130% van de bijstandsnorm. De berekening is als bijlage bijgevoegd.

Uitbreiding van de deelnamegraad

Behalve een uitbreiding van de doelgroep heeft u ook gevraagd de deelnamegraad ten opzichte van de Meedoenregeling te vergroten. De financiële gevolgen van een grotere deelnamegraad hebben wij ook doorgerekend en zijn in de berekening opgenomen.

Financiële gevolgen doelgroep en deelnamegraad

A	Omvang Doelgroep	Aantal personen	Budget	Huidige Deelname	Kosten	Prognose deelname	Kosten	Maximale deelname	Kosten
	110%	kinderen	900	€ 450	55%	€ 222.750	75%	€ 303.750	100%
volwassenen		2500	€ 250	33%	€ 206.250	50%	€ 312.500	100%	€ 625.000
ouderen		1000	€ 250	33%	€ 82.500	75%	€ 187.500	100%	€ 250.000
		4400	kosten:		€ 511.500		€ 803.750		€ 1.280.000
Dekking				€ 550.000		€ 550.000		€ 550.000	
Extra budget dat nodig is				€ -38.500		€ 253.750		€ 730.000	

B	Omvang Doelgroep	Aantal personen	Budget	Huidige Deelname	Kosten	Prognose deelname	Kosten	Maximale deelname	Kosten
	120%	kinderen	1200	€ 450	55%	€ 297.000	75%	€ 405.000	100%
volwassenen		2900	€ 250	33%	€ 239.250	50%	€ 362.500	100%	€ 725.000
ouderen		1800	€ 250	33%	€ 148.500	75%	€ 337.500	100%	€ 450.000
		5900	kosten:		€ 684.750		€ 1.105.000		€ 1.715.000
Dekking				€ 550.000		€ 550.000		€ 550.000	
Extra budget dat nodig is				€ 134.750		€ 555.000		€ 1.165.000	

C	Omvang Doelgroep	Aantal personen	Budget	Huidige Deelname	Kosten	Prognose deelname	Kosten	Maximale deelname	Kosten
	130%	kinderen	1400	€ 450	55%	€ 346.500	75%	€ 472.500	100%
volwassenen		3900	€ 250	33%	€ 321.750	50%	€ 487.500	100%	€ 975.000
ouderen		2200	€ 250	33%	€ 181.500	75%	€ 412.500	100%	€ 550.000
		7500	kosten:		€ 849.750		€ 1.372.500		€ 2.155.000
Dekking				€ 550.000		€ 550.000		€ 550.000	
Extra budget dat nodig is				€ 299.750		€ 822.500		€ 1.605.000	

Uitbreiding van de doelgroep en deelnamegraad vraagt extra budget

Met de middelen die beschikbaar zijn komen we niet tot het benodigde budget dat nodig is om de doelgroep uit te breiden en de deelnamegraad te vergroten. Er is dus meer geld nodig, of we moeten het aanbod en het budget van het arrangement beperken. Dat heeft niet onze voorkeur; De uitkomst van het onderzoek Armoede in zicht is dat de hoogte van de tegemoetkoming uit de Meedoenregeling juist omhoog moet en er een uitbreiding nodig is van de mogelijkheden om mee te doen.

Ook vanuit het Rijk en de kinderombudsman zijn gemeenten gevraagd extra in te zetten op het bevorderen van de participatie van kinderen uit arme gezinnen. En dat is niet voor niets. Door kinderen een goede start te geven voorkomen we dat kinderen uit arme gezinnen met een achterstand beginnen, met alle gevolgen van dien. Maar ook voor volwassenen werkt het Meedoenarrangement preventief. Dat hebben we beschreven in hoofdstuk 3.

Gezien het belang van het actief meedoen aan de samenleving en de preventieve werking willen wij extra geld beschikbaar stellen voor het Meedoenarrangement.

Extra middelen voor het armoedebeleid om doelgroep uit te breiden

Vanaf 2015 stellen we jaarlijks structureel € 135.000 extra beschikbaar voor het Meedoenarrangement. Met dit bedrag kunnen wij de doelgroep uitbreiden naar huishoudens met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm.

Daarmee is ons beleid socialer, maar houden we de kosten binnen de perken. Bij de doelgroep 120% ondersteunen wij de inwoners die de ondersteuning het meest nodig hebben. De doelgroep is dan weer dezelfde als voor de periode waarin we wettelijk beperkt werden.

De kosten van de uitbreiding dekken we in 2015 eenmalig uit de verschillende deelbudgetten voor armoedebestrijding en vanaf 2016 uit het totaalbudget voor het sociaal domein. Bij de dekking zijn we afhankelijk van de bijdrage van andere partijen. Die dekking is niet gegarandeerd. Maar uit de eerste gesprekken die we hebben gevoerd, blijkt dat partijen bereid zijn bij te dragen.

Extra inzetten op vergroten deelname

In 2015 steken we veel energie in het vergroten van de deelnamegraad aan het Meedoenarrangement ten opzichte van de deelname aan de Meedoenregeling. Daarvoor maken we gebruik van de buurtcoaches, de vrijwilligers en ambassadeurs van het Meedoenarrangement en de samenwerking met verenigingen, organisaties en bedrijven binnen het Meedoenarrangement.

Organisatiekosten voor het Meedoenarrangement

Voordat we kunnen starten met het arrangement moeten we extra kosten maken voor de implementatie en organisatie:

- Uitvoeringskosten
- Ontwerpen en bijhouden internetsite
- Promotiemateriaal

De uitvoeringskosten dekken we uit de huidige formatie en de kosten voor de internetsite (eenmalig € 7.500 en jaarlijks € 500) en promotiemateriaal (jaarlijks € 5.000) dekken we uit het toekomstige budget voor het Meedoenarrangement.

8. Evaluatie

Wij zijn van mening dat het arrangement een goede vorm van ondersteuning is voor inwoners om mee te doen aan de samenleving. Maar werkt het in de praktijk? Dat gaan we per kwartaal evalueren. Daarvoor gebruiken we de klankbordgroep. In de klankbordgroep zitten vrijwilligers en ambassadeurs van het Meedoenarrangement onder aansturing van een coördinator. In de evaluatie nemen we mee:

- managementinformatie
- praktijkervaringen
- feedback van inwoners en deelnemende partijen
- financiering van het Meedoenarrangement

In 2017 voeren we een uitgebreidere evaluatie en meting uit. We kiezen voor het jaar 2017, zodat de uitkomsten meegenomen kunnen worden in het beleidsplan armoedebestrijding vanaf 2018. Maar ook omdat in 2017 al twee jaar gewerkt is met het Meedoenarrangement en daarmee de uitwerking voldoende bekend moet zijn.

Met de meting willen we weten of:

- ✓ Het gebruik van het arrangement hoger is dan het gebruik van de Meedoenregeling. We streven naar een deelnamegraad van 75% bij kinderen en ouderen en 50% bij volwassenen tot 65 jaar.
- ✓ De doelgroep en deelnemende partijen het arrangement waarderen met een voldoende op de onderdelen:
 - Aanbod
 - Werking van de internetsite
 - Geboden ondersteuning door vrijwilligers

9. Communicatie

Er verandert het nodige voor inwoners en voor andere partijen. Bijvoorbeeld de sportclubs. Wij vinden het belangrijk alle partijen goed en tijdig te informeren. Daarvoor gaan we communiceren via:

- Nieuwsbrief Zorgplein
- Nieuwsbrief Werk en Inkomen
- Persbericht Doetinchems Vizier
- Persbericht op onze internetsite
- Een brief aan alle gezinnen die in 2014 een tegemoetkoming uit de Meedoenregeling hebben gehad
- Gesprekken met verenigingen en andere deelnemende partijen
- Gesprekken met ketenpartners